

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 මතය ව්‍යාචනය

ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය ඉංජිනේරු සංස්ථාවේ (“සංස්ථාව”) 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය, මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්, සාරාංශගත වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලින් සමන්විත 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154 (1) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ සහ 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

සංස්ථාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මම මතයක් ප්‍රකාශ නොකරමි. මෙම වාර්තාවේ මතය ව්‍යාචනය සඳහා පදනම කොටසේ විස්තර කර ඇති කරුණුවල වැදගත්කම හේතුකොටගෙන, විගණන මතයක් සඳහා පදනමක් සැපයීමට ප්‍රමාණවත් සුදුසු විගණන සාක්ෂි ලබා ගැනීමට මට නොහැකි විය.

1.2 මතය ව්‍යාචනය සඳහා පදනම

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විසින් විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිතීන් යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. විගණන මතය ප්‍රකාශ කිරීම සඳහා ප්‍රමාණවත් සුදුසු විගණන සාක්ෂි ලබා ගැනීමට මට නොහැකි විය.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම්

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙළ කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කිරීමේදී, සංස්ථාව අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරීත්වය සංස්ථාව ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා සංස්ථාවේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

සංස්ථාවේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධව පරීක්ෂා කිරීමේ වගකීම, සම්බන්ධ පාර්ශව විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16 (1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, සංස්ථාවේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4 විගණන විෂය පථය (මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම)

සමස්ථයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සෑමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගේ අවදානම් හඳුනාගැනීමේදී හා තක්සේරු කිරීමේදී අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පටිපාටි සැලසුම් කිරීමෙන් වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවන්නාවූ අවදානම් මඟහරවා ගැනීමට, ප්‍රමාණවත් සහ සුදුසු විගණන සාක්ෂි ලබාගැනීම මාගේ මතයට පදනම් වේ. වරදක් නිසා සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවක් හේතුවෙන් සිදුකරන ලද ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයක් හඳුනා නොගැනීම මගින් සිදුවන්නාවූ බලපෑම ප්‍රබල වන අතර, දුෂ්සන්ධානය, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීම, වේතනාන්විත මඟහැරීම හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟහැරීම වංචාවක් ඇතිවීමට හේතුවේ.
- අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පටිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස සංස්ථාවේ අභ්‍යන්තර පාලනය සම්බන්ධයෙන් අවබෝධයක් ලබා ගන්නා ලද නමුත්, අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳ මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට අදහස් නොකරයි.
- කළමනාකරණය විසින් අනුගමනය කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය සහ යොදා ගන්නා ලද ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල හා සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම්වල සාධාරණත්වය ඇගයීම.
- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් සංස්ථාවේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාළත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව්කිරීම්වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව් කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතු වේ. මාගේ නිගමනයන් විගණකගේ වාර්තාවේ දිනය දක්වා ලබා ගන්නා ලද විගණන සාක්ෂි මත පදනම් වේ. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් විය හැකිය.
- හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය සහ අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණ අයුරින් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් බව ඇගයීම.

හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ සංස්ථාවේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;
- යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, සංස්ථාව ක්‍රියා කර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව,

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කිරීම පිළිබඳ විගණන නිරීක්ෂණ

1.5.1 ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූල නොවීම

අදාළ ප්‍රමිතියට යොමුව සහිතව අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(අ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිය - 01 හි ඡේද අංක 32 අනුව, ශ්‍රී ලංකා මූල්‍ය වාර්තාකරණ ප්‍රමිති මගින් එසේ සිදු කිරීම අවශ්‍ය වූ හෝ එසේ කිරීම අනුමත කර ඇත්නම් මිස, වත්කම් සහ බැරකම්, ආදායම් සහ වියදම් එකිනෙක හිලවී නොකළ යුතුය. කෙසේ වුවද, ගෙවිය යුතු ගිණුම් 6 ක හර ශේෂ වූ රු. මිලියන 401.83 ක් එම ගිණුම්වල බැර ශේෂවලින් හිලවී කර තිබුණු අතර එම ගිණුම්වල බැර ශේෂ සමාන ප්‍රමාණවලින් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි. තවද, වර්ෂය අවසානයට ලැබිය යුතු ගිණුම් 8 ක සමස්ථ බැර ශේෂය වූ රු. මිලියන 1,361.50 ක් මෙම ගිණුම්වල හර ශේෂවලින් හිලවී කර තිබූ අතර මෙම ගිණුම් සමාන ප්‍රමාණවලින් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි. එයට අමතරව, ජාතික උපකරණ සහ යන්ත්‍රෝපකරණ සංවිධානයේ (NEMO) එවැනි ණයගැති ගිණුම්වල හර ශේෂවලින් එකතුව රු. මිලියන 26.50 ක් වූ ණයගැති බැර ශේෂ හිලවී කර තිබුණි. එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන්, NEMO හි ණයගැතියන් සමාන ප්‍රමාණවලින් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.</p>	<p>අදාළ උපලේඛන නිරවුල් කිරීම සඳහා ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම මගින් කටයුතු කර ඇති අතර, එම උපලේඛනවල හර ප්‍රමාණ නැවත සටහන් නොකිරීමට කටයුතු කර ඇත.</p>	<p>ආයතනය මගින් ප්‍රමිති අනුගමනය කරන බවට හා හිලවී කිරීම සිදු නොකරන බවට සහතික කළ යුතුය.</p>
<p>(ආ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිය - 16, දේපළ, පිරියත සහ උපකරණ හි අංක 51 ඡේදයට අනුකූලව, ආයතනයක් විසින් සෑම මූල්‍ය වර්ෂයක් අවසානයේම එහි වත්කම්වල සුන්බුන් වටිනාකම සහ ප්‍රයෝජනවත් ආයු කාලය සමාලෝචනය කළ යුතු අතර, අපේක්ෂිත අගයන් පෙර ඇස්තමේන්තුවලට වඩා වෙනස් වේ නම්, ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ජර්මනි 08 ට අනුකූලව ඇස්තමේන්තු දෝෂය නිවැරදි කළ යුතුය. කෙසේ වුවද,</p>	<p>ආයතනයේ පුනර්ච්චන ක්‍රියාවලියේදී එක් එක් වත්කම් පන්තියේ ප්‍රයෝජනවත් ආයු කාලය සමාලෝචනය කරනු ලැබේ.</p>	<p>ආයතනය විසින් එක් මූල්‍ය වර්ෂය අවසානයේ දී අවකම්වල සුන්බුන් වටිනාකම සහ ප්‍රයෝජනවත් ආයු කාලය සමාලෝචනය</p>

සංස්ථාව විසින් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයේ දී රු. මිලියන 997.98 ක ධාරණ වටිනාකමක් සහිත වත්කම්වල සුන්බුන් වටිනාකම සහ ප්‍රයෝජනවත් ආයු කාලය සමාලෝචනය කර නොතිබුණි. තවද, සංස්ථාව සතු සම්පූර්ණයෙන් ක්ෂය කරන ලද රු. මිලියන 1, 057.60 ක් වූ වත්කම් අඛණ්ඩව භාවිතා කරමින් පැවතියද මෙම වත්කම්වල ඇස්තමේන්තුගත දෝෂය නිවැරදි කිරීමට සුදුසු ක්‍රියාමාර්ග ගෙන නොතිබුණි.

කර ප්‍රමිතයට අනුව නිර්දේශිත ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.

(ඇ) සංස්ථාව විසින් බැංකු අයිතවට එරෙහිව රු. මිලියන 71.80 ක ආයෝජන වෙන්කර (ඔඩිපනය) කර තිබුණි. කෙසේ වුවද, SLFRS 07 - මූල්‍ය උපකරණ: අනාවරණය හි 14 වන ඡේදයේ විධිවිධාන අනුව, සංස්ථාව විසින් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල වාර්තා කරන දිනට එම වෙන් කළ මුදල (ඔඩිපන) මුදල අනාවරණය කර නොතිබුණි.

විගණකවරුන්ගේ නිරීක්ෂණය සටහන් කර ගන්නා ලද අතර මූල්‍ය ප්‍රකාශන - 2020 ඉදිරිපත් කිරීමේ දී එයට අනුකූලව කටයුතු කරමි.

ආයතනය ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව කටයුතු කරන බව සංස්ථාව විසින් සහතික කළ යුතුය.

1.5.2 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) රු. මිලියන 16.38 ක් වූ හඳුනා නොගත් ශේෂ දෙකක් වෙළඳ සහ අනෙකුත් ලැබිය යුතු දෑ යටතේ පවතින බව නිරීක්ෂණය විය.	මෙය වහාම පසුව ඵලදායී ගිණුම්කරණ කාලය තුළ නිවැරදි කිරීම සඳහා සටහන් කර ගන්නා ලදී.	ගිණුම් නිවැරදිව පිළියෙළ කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ආ) අංශ අතර ශේෂ මූල්‍ය ප්‍රකාශනයේ ඇතුළත් නොකළ යුතු වුවද, NEMO අංශයෙන් ලැබිය යුතු රු. මිලියන 649.20 ක් වෙන් ලැබිය යුතු දෑ යටතේ ඇතුළත් කර තිබුණු අතර, NEMO මගින් රාජ්‍ය ඉංජිනේරු සංස්ථාවට ගෙවිය යුතු රු. මිලියන 514.12 ක් වෙන් ගෙවිය යුතු දෑ යටතේ ඇතුළත් කර තිබුණි. එබැවින්, අනෙකුත් ලැබිය යුතු දෑ සහ අනෙකුත් ගෙවිය යුතු දෑ මෙම මුදල් ප්‍රමාණවලින් වැඩියෙන් දක්වා තිබුණි. තවද, සංස්ථාවේ අංශ අතර පවත්වාගෙන යනු ලබන ජංගම ගිණුම්වල ශේෂ වසර අවසානයේදී ශුන්‍ය විය යුතුය. කෙසේ වුවද, ජංගම ගිණුමේ අංශ අතර හර ශේෂය වූ රු. මිලියන 1.82ක් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල වෙන් ලැබිය යුතු දෑ යටතේ ඇතුළත් කර තිබුණි.	-	ගිණුම් නිවැරදිව පිළියෙළ කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.

1.5.3 නොසැසඳූ පාලන ගිණුම්

අයිතමය	මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට ශේෂය රු.මි.	අදාළ වාර්තාවට අනුව 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට ශේෂය රු.මි.	වෙනස රු.මි.	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
ගොඩනැගිලි සහ වෙනත් ඉදිකිරීම්වලින් ලද ආදායම	459.41	565.88	106.47	අදහස් දක්වා නැත	මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කිරීමට පෙර උපලේඛන සමඟ ලෙජර ශේෂය සැසඳීමට අවධානය යොමු කළ යුතුය.

1.5.4 විගණනය සඳහා ලිඛිත සාක්ෂි නොවීම

	අයිතමය		කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
	ගිණුම් අයිතමය	මුදල රු.මි.		
(අ)	වෙළඳ ලැබිය යුතු දෑ (වසර 3කට වැඩි සහ රු. මිලියන 50කට වැඩි)	517.13	ණයගැනී සනාතන	තහවුරු කිරීමට පෙර ණයගැනියන් පැහැදිලි කිරීම සඳහා අභ්‍යන්තර සැසඳුම් ක්‍රියාවලිය සිදු කරමින් පවතී.
(ආ)	සේවාදායකයාගෙන් එකතු කිරීම්	38.58	සවිස්තරාත්මක උපලේඛනය	අදාළ ලෙජර් ගිණුම ලබා දී ඇත. අදාළ ශේෂවල නිරවද්‍යතාවය, සම්පූර්ණත්වය යනාදිය සතුටුදායක අන්දමින් තහවුරු කිරීම සඳහා විගණනය වෙත සවිස්තරාත්මක උපලේඛන සැපයිය යුතුය.
(ඇ)	අනෙකුත් ලැබිය යුතු ගිණුම්	31.21	සවිස්තරාත්මක උපලේඛනය	ඉදිරිපත් කිරීමට අදාළ ශේෂවල නිරවද්‍යතාවය, සම්පූර්ණත්වය, පැවැත්ම යනාදිය සතුටුදායක අන්දමින් තහවුරු කර ගැනීම සඳහා විගණනය වෙත සවිස්තරාත්මක උපලේඛන සැපයිය යුතුය.
(ඈ)	ගනුදෙනුකරුවන්ට ගෙවිය යුතු ශේෂය	543.92	සවිස්තරාත්මක උපලේඛනය	- අදාළ ශේෂවල නිරවද්‍යතාවය, සම්පූර්ණත්වය, පැවැත්ම යනාදිය සතුටුදායක අන්දමින් තහවුරු කර ගැනීම සඳහා විගණනය වෙත

සවිස්තරාත්මක උපලේඛන සැපයිය යුතුය.

(ඉ)	බැංකු ශේෂය	1.88	බැංකු සනාතන	තහවුරු කිරීමක් ලැබී නොමැත. පසු විපරම් කටයුතු සිදු කරමින් පවතී.	ශේෂවල පැවැත්ම තහවුරු කර ගැනීම සඳහා සනාතන සැපයිය යුතුය.
(ඊ)	විලම්භිත බදුකරණය	980.71	භාවිත නොකළ බදු පාඩුවලට එරෙහිව බදු අය කළ හැකි ලාභ ලැබීමේ සම්භාවිතාව තහවුරු කිරීම සඳහා විගණනයට විගණන සාක්ෂි සපයා නොතිබුණි.	බදු ගණනය කිරීම් සම්බන්ධ විස්තර යවන ලදී.	විලම්භිත බදුකරණයේ නිරවද්‍යතාවය තහවුරු කර ගැනීම සඳහා විගණනය වෙත සවිස්තරාත්මක ගණනය කිරීම් සැපයිය යුතුය.
(උ)	දේපළ, පිරියත සහ උපකරණ (NEMO)	141.74	2019.12.31 දිනට ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනය	-	අදාළ ශේෂ සතුටුදායක ලෙස සත්‍යාපනය කිරීම සඳහා විගණනය වෙත ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනයක් සැපයිය යුතුය.
(ඌ)	වෙළඳ ලැබිය යුතු දෑ (NEMO)	1,096.51	සනාතන	-	අදාළ ශේෂවල නිරවද්‍යතාවය, සම්පූර්ණත්වය, පැවැත්ම යනාදිය සතුටුදායක අන්දමින් තහවුරු කර ගැනීම සඳහා විගණනය වෙත සවිස්තරාත්මක උපලේඛන සැපයිය යුතුය.
(එ)	සුළු මුදල් - අග්‍රිමය (ආරම්භක ශේෂය - NEMO)	2.72	ආරම්භක ශේෂය සඳහා සවිස්තරාත්මක උපලේඛනය	-	සුළු මුදල් අග්‍රිමය නිසි ලෙස පාලනය කිරීම සඳහා සුළු මුදල් අග්‍රිමය පිළිබඳ විස්තර පවත්වා ගත යුතුය.
(ඒ)	බැංකු ශේෂ (NEMO)	5.62	බැංකු ප්‍රකාශන සහ බැංකු සනාතන	-	බැංකු ප්‍රකාශන මාසිකව ලබා ගත යුතු අතර නිසි මුදල් පාලනයක් සිදු කිරීම සඳහා බැංකු සැසඳුම් පිළියෙළ කළ යුතු අතර විගණනය වෙත බැංකු සනාතන ලබා දිය යුතුය.

1.6 ලැබිය යුතු සහ ගෙවිය යුතු ගිණුම්

1.6.1 ලැබිය යුතු මුදල්

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>රු. මිලියන 1,342.95 ක් වූ වෙළඳ ණයගැති ශේෂ වසර 03 කට වැඩි කාලයක් අය කර නොතිබුණු අතර එය මුළු ණයගැති ශේෂයෙන් සියයට 48 ක් වී තිබුණි. ලැබිය යුතු ශේෂය වූ රු. මිලියන 929.23 ක් වසර 05 කට වැඩි කාලයක් ආපසු අයකර නොගෙන ඉතිරිව තිබුණි.</p>	<p>ණයගැතියන් සඳහා වයස් විශ්ලේෂණය සිදු කර, කාණ්ඩ තුනකට බෙදා ඇත. එක් එක් කාණ්ඩය සඳහා වෙනම ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් පිළියෙළ කර ඇත. එක් එක් කාණ්ඩයම යටතේ ඉහත ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම යටතේ පුද්ගල කමිටු පත් කරනු ලැබේ. තවද, සෑම දෙසතියකට වරක් කාර්යසාධනය අධීක්ෂණය කරනු ලැබේ.</p>	<p>ලැබිය යුතු මුදල් අයකර ගැනීම සඳහා නිසි ක්‍රියාමාර්ග අනුගමනය කළ යුතුය.</p>

1.6.2 ගෙවිය යුතු මුදල්

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(අ) රු. මිලියන 477.23 ක් වූ ණයහිමි ශේෂයෙන් රු. මිලියන 443.90 ක මුදලක් වසර 03ක් පුරා නිරවුල් කිරීමකින් තොරව ඉතිරිව තිබුණි.</p>	<p>ණයහිමි ශේෂ අභ්‍යන්තර සැසඳුම් ක්‍රියාවලිය සඳහා ලබා දී ඇති අතර දුබලිතා තත්ත්වය අනුව ප්‍රමුඛතා පදනම මත නිරවුල් කරනු ලැබේ.</p>	<p>හැකි සෑම දිගුකාලීන හිඟ ශේෂයක්ම ප්‍රමාදයකින් තොරව නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.</p>
<p>(ආ) ගෙවිය යුතු රඳවා ගත් මුදල්වලට අදාළ වූ ව්‍යාපෘතිවලට අනුව සවිස්තරාත්මක ප්‍රගතිය විගණනය වෙත ලබා දී නොතිබුණි. කෙසේ වුවද, රු. මිලියන 776.72 ක් වූ උප කොන්ත්‍රාත් රඳවා ගැනීම්වලින් රු. මිලියන 674.38 ක මුදලක් වසර 05 කට අධික කාලයක් මුළුල්ලේ රඳවාගෙන තිබුණි.</p>	<p>උප කොන්ත්‍රාත් රඳවා තබා ගැනීම සහ උප කොන්ත්‍රාත් පාලන වගකීම් අභ්‍යන්තර සැසඳුම් ක්‍රියාවලිය යටතේ පවතී.</p>	<p>හැකි සෑම දිගුකාලීන හිඟ ශේෂයක්ම නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.</p>
<p>(ඇ) ගෙවිය යුතු උප කොන්ත්‍රාත් මුදල වූ රු. මිලියන 685.21ක් වසර 03කට අධික කාලයක් මුළුල්ලේ නිරවුල් කිරීමකින් තොරව පැවතුණි.</p>	<p>උප කොන්ත්‍රාත් රඳවා ගත් මුදල් සහ පාලන වගකීම් අභ්‍යන්තර සැසඳුම් ක්‍රියාවලිය යටතේ පවතී.</p>	<p>හැකි සෑම දිගුකාලීන හිඟ ශේෂයක්ම නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.</p>

1.7 නීති රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණ ආදියට අනුකූල නොවීම

නීති රීති, රෙගුලාසි ආදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(අ) එවකට සංස්ථාවේ සභාපතිවරයා විසින් නිකුත් කරන ලද 1979 දෙසැම්බර් 20</p>	<p>ඇණවුම් සමඟ වෙක්පත් මගින් අත්තිකාරම් ලබා දුන් පසු, එවැනි අත්තිකාරම් දින 30 ක කාලයක් තුළ පියවිය යුතුය. කෙසේ වුවද,</p>	<p>ගැටළු මඟහරවා ගැනීම සඳහා ඉදිරියේදී ඇණවුම් සමඟ වෙක්පත් නිකුත් කිරීම සමීපව පරිපාලනය කිරීමටත්, මෙම</p>	<p>චක්‍රලේඛයට අනුකූලව කටයුතු කිරීමටත් මහජන මුදල් අවභාවිතයෙන්</p>

දිනැති අංක 121/1979 වකුලේඛයේ 2 (ඇ) වගන්තිය.	අංක දරන අධික කාලයක් මුළුල්ලේ නිරවුල් කර නොතිබුණි.	එකතුව රු. මිලියන 254.47 ක් වූ එවැනි අත්තිකාරම් වසර 03 කට අධික කාලයක් මුළුල්ලේ නිරවුල් කර නොතිබුණි.	ක්‍රමවේදය වෙනස් කිරීමට කඩිනම් ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමටත් විගණන හා කළමනාකරණ කමිටුව විසින් ප්‍රබල ලෙස නිර්දේශ කර ඇත.	වැළකී සිටීමටත් නිසි අවධානය යොමු කළ යුතුය.
---	---	--	---	---

(ආ) සංස්ථාවේ සභාපතිවරයා විසින් නිකුත් කරන ලද මුදල් අත්තිකාරම්වලට අදාළ 1979 දෙසැම්බර් 20 දිනැති අංක 122/1979 දරන වකුලේඛයේ 4 වැනි වගන්තිය.	සේවා හෝ භාණ්ඩ සැපයීම සඳහා මුදල් අත්තිකාරම් ලබා දුන් පසු, එවැනි අත්තිකාරම් දින 14 ක කාලයක් තුළ පියවිය යුතුය. කෙසේ වුවද, 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට රු. මිලියන 27.73 ක් වූ විශේෂ මුදල් අත්තිකාරම් ශේෂය වසර 03 කට අධික කාලයක් මුළුල්ලේ නිරවුල් කර නොතිබුණි.	මුදල් අවභාවිතය අවම කිරීම සඳහා සහ විශේෂ මුදල් අත්තිකාරම් තවදුරටත් ඉහළ යාම වැළැක්වීම සඳහා මෙම ක්‍රමවේදය වෙනස් කිරීමට කඩිනම් පියවර ගන්නා ලෙස විගණන හා කළමනාකරණ කමිටුව අවධාරණය කරන ලදී.	වකුලේඛයට අනුකූලව කටයුතු කිරීමටත් මහජන මුදල් අවභාවිතයෙන් වැළකී සිටීමටත් නිසි අවධානය යොමු කළ යුතුය.
--	--	---	---

1.8 මුදල් කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
රු.මිලියන 0.87ක් වූ බැංකු ශේෂ ජංගම ගිණුම් 07ක නිෂ්ක්‍රීයව පැවතුණු අතර, 2003 ජූනි 02 දිනැති අංක PED 12 දරන පොදු ව්‍යාපාර වකුලේඛයේ 8.4 වගන්තියට අනුව බැංකු ගිණුම් අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ අවශ්‍යතාව සාධාරණීකරණය කිරීම සඳහා අර්ධ වාර්ෂිකව සමාලෝචනය කරමින් 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට මෙම අක්‍රීය බැංකු ගිණුම් වසා දැමීමට කළමනාකාරීත්වය අවධානය යොමු කර නොතිබුණි.	සනාතන සමඟ විධිමත් කිරීම සඳහා සියලුම ගිණුම් ශේෂ යාවත්කාලීන කිරීමට ක්‍රියා කර ඇත.	වකුලේඛ උපදෙස් පිළිපැදීමට නිසි අවධානය යොමු කළ යුතුය.

1.9 බදු රෙගුලාසිවලට අනුකූල නොවීම

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) එකතුව රු. මිලියන 10.56 ක් වූ ආදායම් බදු ශේෂය 2013 වර්ෂයේ සිට 2019 වසර දක්වා දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුවට ප්‍රේෂණය නොකර ඉතිරිව තිබුණි.	බදු පියවීම සම්බන්ධයෙන් සාකච්ඡා පැවැත්වෙන අතර සුරැකුම්පත් හා විනිමය කොමිෂන් සභාවේ පුනර්ච්චන වැඩසටහනට මෙයද ඇතුළත් කර තිබේ.	සංස්ථාව බදු නීතියට අනුකූලව කටයුතු කළ යුතුය.
(ආ) එකතුව රු. මිලියන 1,058.88 ක් වූ එකතු කළ අගය මත බද්ද 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව වෙත ප්‍රේෂණය කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	වගකීම් ඉටු කිරීම සඳහා පැවති මූල්‍යමය ගැටලු හේතුවෙන් එකතු කළ අගය මත බද්ද සම්පූර්ණයෙන් ප්‍රේෂණය කර නොමැත.	සංස්ථාව බදු නීතියට අනුකූලව කටයුතු කළ යුතුය.

(ඇ) එකතුව රු. මිලියන 104.56 ක් වූ ජාතිය දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුවේ සංස්ථාව බදු නීතියට ගොඩනැගීමේ බද්ද 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට ආධාරයෙන් බදු වගකීම් සහ එහි අධිහාර අනුකූලව කටයුතු කළ දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුවට ප්‍රේෂණය අත්හැර දැමීම සඳහා රාජ්‍ය මූල්‍ය යුතුය. කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි. ප්‍රතිපත්ති දෙපාර්තමේන්තුව මගින් උපදෙස් ලබා දී ඇත.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අනුව, සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ සංස්ථාවේ මෙහෙයුම් කටයුතුවලින් රු.මිලියන 1,179 ක ශුද්ධ අලාභයක් (බදු පෙර) සිදු වී තිබුණු අතර ඉකුත් වර්ෂයේ එයට අනුරූප බදු පෙර ශුද්ධ අලාභය (බදු පෙර) රු. මිලියන 1,757 ක් වූ බැවින් සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයේ රු. මිලියන 578 ක වර්ධනයක් සිදු වී තිබුණි. අයහාරය සහ අනෙකුත් ආදායම් වැඩිවීම මෙම වර්ධනයට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණි.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 මෙහෙයුම් අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>රු. මිලියන 6,821.22 ක් වටිනා ඉදිකිරීම් අංශය මගින් ක්‍රියාත්මක කරන ලද ව්‍යාපෘති 46 ක් සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ රු. මිලියන 260.84 ක අලාභයක් ලබා තිබුණු අතර, 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට එහි මුළු සමුච්චිත පාඩුව රු. මිලියන 1,232.95 ක් වී තිබුණි. ඉදිකිරීම් උපාංග අංශය මගින් ක්‍රියාත්මක කරන ලද රු. මිලියන 258.67 ක් වටිනා ව්‍යාපෘති 04 ක් සමාලෝචිත වර්ෂයේ දී රු. මිලියන 9.39 ක පාඩුවක් ලබා තිබුණු අතර 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට එහි මුළු සමුච්චිත පාඩුව රු. මිලියන 49.32 ක් වී තිබුණි. තවද, යාන්ත්‍රික හා විදුලි අංශය මගින් ක්‍රියාත්මක කරන ලද රු. මිලියන 91.07 ක් වටිනා ව්‍යාපෘති 06 ක් සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ රු. 22.88 ක අලාභයක් ලබා ඇති අතර, 2019 දෙසැම්බර් 31 දින වන විට එහි මුළු සමුච්චිත පාඩුව රු. මිලියන 35.94 ක් වී තිබුණි. NEMO විසින් ක්‍රියාත්මක කරන ලද රු. මිලියන 838.69 ක් වටිනා ව්‍යාපෘති 112 ක් සමාලෝචිත වර්ෂයේ දී රු. මිලියන 95.14 ක අලාභ ලබා තිබුණි.</p>	<p>ව්‍යාපෘතිවල මෙහෙයුම් කටයුතු සම්බන්ධයෙන් කළමනාකාරීත්වය විසින් සමාලෝචන සිදු කරනු ලබන අතර, ප්‍රායෝගික මෙහෙයුම්වලින් ඔබ්බට ගිය ව්‍යාපෘති අවසන් කිරීමට වර්ගකර කර ඇති අතර සම්පූර්ණ ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාකාරී පාලනය යටතේ පවත්වා ගැනීමට කටයුතු කිරීම.</p>	<p>මූල්‍ය පාඩු අවම කර ලාභදායීතාව ඉහළ නැංවීමට සංස්ථාවේ කළමනාකාරීත්වය විසින් අවධානය යොමු කළ යුතුය.</p>

4. ගිණුම්කටයුතුභාවය සහ යහපාලනය

4.1 මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීම

විගණන නිරීක්ෂණය

2003 ජුනි 02 දිනැති අංක PED/12 දරන පොදු ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛයේ 6.5.1 වගන්තියට අනුව, වාර්ෂික මූල්‍ය ප්‍රකාශන සහ වාර්ෂික වාර්තාවේ කෙටුම්පත ගිණුම් වර්ෂය අවසන් වී දින 60ක් ඇතුළත විගණකාධිපතිවරයා වෙත ලබා දිය යුතුය. එසේ වුවද, සමාලෝචිත වර්ෂයට අදාළ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 2022 දෙසැම්බර් 12 වැනි දින විගණකාධිපති වෙත ලබා දී තිබුණි.

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

අදාළ ව්‍යවස්ථාපිත අවශ්‍යතා නිසි ලෙස සැලකිල්ලට ගනිමින්, කළමනාකාරිත්වය සහ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය ඉකුත් වර්ෂවල මූල්‍ය ප්‍රකාශන කඩිනමින් ඉදිරිපත් කිරීමට සහ වත්මන් වාර්තාකරණය යාවත්කාලීන කිරීම සම්බන්ධයෙන් උනන්දුවෙන් කටයුතු කරති.

නිර්දේශය

වක්‍රලේඛ උපදෙස් පිළිපැදීමට නිසි අවධානය යොමු කළ යුතුය.